

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Til
Mattilsynet v/ Solfrid Åmdal/Julie Enebo Grimstad
Miljødirektoratet v/ Erik Lund

Vår ref: E. Læg Reid

Vår dato: 11.07.2018

Deres ref: 2018/57418

Deres dato: 06.07.2018

Vedr. Mattilsynets målsetting om antall CWD prøver fra felt villrein på Hardangervidda i 2018 og planer om felling av dyr utenom ordinær jakt.

Det vises til brev fra Mattilsynet til Miljødirektoratet datert 06.07.2018 vedrørende skrantesyke og behov for friskmelding av sone 2 i Nordfjella og Hardangervidda.

Villreinnemnda for Hardangervidda og Hardangervidda villreinutval vil med dette presisere at vi motsetter oss, og ikke under noen omstendighet vil godta, uttak av dyr utenom ordinært jaktuttak i 2018/2019. Dette da Mattilsynets måltall om antall CWD-prøver kommer altfor sent, etter at kvotene er fastsatt og kontrollkort/prøvesett for årets jakt er sendt ut. Mattilsynet har tidligere ikke gitt noen form for signaler om et slikt måltall, og forvaltningen har dermed ikke hatt mulighet til å tilpasse kvoten til dette.

Det er positivt at Mattilsynet kommer med konkrete mål for når Hardangervidda skal kunne friskmeldes mht. CWD og konkret hva dette innebærer av antall/type prøver som ønskes. Dette har villreinutvalet etterspurt i vinter og vår, gjennom konkrete henvendelser til Mattilsynet og Veterinærinstituttet. Dette for at forvaltningen skulle kunne ta dette med i vurderingen av årets kvote og dermed planlagt jaktuttak. Noe konkret svar ble imidlertid aldri gitt fra hverken Mattilsynet eller Veterinærinstituttet. Det er heller ikke gitt noen konkrete signaler eller råd om dette på felles møter der kvoteforslaget og planlagt jaktuttak for Hardangervidda har vært presentert. Årets kvote har ikke som mål å felle 1.000 dyr (eldre enn kalv) og vil med stor sannsynlighet gi vesentlig færre felte dyr enn dette. Kvotebegrunnelsen og alle vedtak ifm. årets kvotevedtak kan leses på www.villreinutval.no. Miljødirektoratet har

Adresse:
Sentrum 16
3630 Rødberg

E-post:
mh@noreuvdal.no

Telefon:
31024633

for øvrig i brev til Øvre Numedal fjellstyre datert 25.06.2018 uttrykt at det er lite behov for tiltak som kan gi økt felling i den bestandssituasjonen som en nå har på Hardangervidda.

Mattilsynets konkretisering av ønsket antall prøver fra Hardangervidda gitt i brev datert 6. juli kommer alt for sent til at forvaltningen, rettighetshavere eller jegere har noen mulighet til å tilpasse seg dette. Årets kvote for Hardangervidda har vært gjenstand for flere høringsrunder og klagebehandling i Miljødirektoratet uten at det noen gang har vært nevnt behov for et større uttak enn det det har vært lagt opp til. Vedtatt uttak er tilpasset dagens bestandssituasjon, vedtatte bestandsmål og ønske om flest mulig CWD-prøver fra voksne bukker. Sistnevnte grep er tatt av villreinforvaltningen selv etter å ha sett resultatene fra Nordfjella og er en videreføring av kvotevedtaket i 2017 som ble satt «for høyt», nettopp for å få inn flest mulig CWD-prøver.

Årets kvote på Hardangervidda er en for Hardangervidda svært lav kvote, selv om den kun vil gi en marginal bestandsvekst på noen få hundre dyr. Det lave uttaket av simler vil imidlertid gi økt produksjon og dermed legge til rette for økt uttak de kommende år. En så lav kvote gir et stort økonomisk tap for private rettighetshavere og fjellstyrer, samt en svært begrenset tilgang til jakt som råker mange jegere negativt. Fastsetting av en lav kvote gjøres kun ut fra en helhetlig bestandsvurdering og vedtatte bestandsmål. Uten en egenhendig tilrettelegging for CWD-prøver kunne kvoten i år vært satt ytterligere ned. Et statlig uttak av dyr utover ordinær jakt vil i 2018/2019 fortone seg helt meningsløst all den tid forvaltningen, rettighetshavere og jegere ikke har fått noen reell mulighet til å tilpasse seg Mattilsynets måltall for antall prøver, siden dette først kommer nå.

Det er ikke noe i den modelleringen som Mattilsynet legger til grunn som tilsier at det må tas ut flest prøver i år 1 eller 2, for at Hardangervidda skal kunne friskmeldes innen 5 år. Dette betyr at Mattilsynet nå må akseptere at de er for sent ute med årets tilråding og heller må konsentrere seg om å gi konkrete innspill til antall prøver for jakta i 2019. Disse innspill må da gis i forkant av kvotediskusjonen i 2019, dvs. før 1. februar. På den måten kan alle aktører ta høyde for dette og tilpasse kvotene til ønsket antall prøver. For det er slik at villreinforvaltningen på Hardangervidda aldri har motsatt seg å samle inn prøver eller stilt spørsmål ved eventuelt faglige råd. Det er snarere villreinforvaltningen som har etterspurt faglige råd om CWD-prøvetakingen, uten å ha fått fullgode svar. Det vi protesterer på er at råd og måltall for antall prøver gis på et tidspunkt som gjør at det ikke er mulig å forholde seg til det i år.

Eventuell statlig felling for uttak av CWD-prøver kan kun aksepteres i en situasjon der forvaltningen, rettighetshaverne og jegerne ikke har gjort som forventet eller tatt hensyn til konkrete råd. Dette er ikke situasjonen i 2018/2019. Vi vil også påpeke at det er svært stor forskjell på å gjennomføre statlig felling av en smittet bestand som er vedtatt at skal fjernes, sammenlignet med å felle flere hundre dyr for å lete etter eventuelt smittede dyr i en bestand som pr i dag er å betrakte som frisk.

Vi ber om skriftlig tilbakemelding fra Mattilsynet og Miljødirektoratet der det slås fast at det ikke er aktuelt med statlig uttak av dyr på Hardangervidda i 2018/2019. Hvis ikke ber vi Miljødirektoratet om et snarlig møte for å drøfte fastsetting av ny kvote for Hardangervidda i 2018. I så fall må Miljødirektoratet og Veterinærinstituttet ta på seg ansvaret for å ettersende

ekstra kontrollkort og cwd-prøvesett direkte til alle vald innen 1. august, da hverken villreinnemnd eller -utval har administrasjon/ressurser til å håndtere en slik ekstraordinær situasjon.

Når det gjelder måltall for CWD-prøver i 2019 og årene fremover forventer vi at Mattilsynet tar initiativ til å drøfte dette med villreinutval og villreinnemnd i god tid før kvotene vedtas det enkelte år.

Med hilsen

Endre Lægveid
Leder Villreinnemnda for Hardangervidda

Ragnar Ystanes
Leder Hardangervidda villreinutval